GAZETA KRAKOWSKA

Nro 62.

W e Srodę Dnia 2. Sierpnia 1809.

Wydział skarbowy Rządu Administracyynego Cyrkułu Krakowskiego.

Wszystkim jurysdykcyom, magistratom, obywatelom i mieszkańcom Cyrkułu Krakowskiego, do powszechney podaie wiadomości, iż ustawy wszelkie, tyczące się użycia stęplowego papieru, dawnieyszemi ustawami byłego rządu Austryackiego w kraiu tuteyszym zaprowadzone, od dnia i godziny obwieszczenia ninieyszego, z woli i nakazu rządu administracyynego Krakowskiego, na nowo mocy swey nabieraią; tak dalece, iż żadna nota do rządu lub jurysdykcyow Cyrkułu tuteyszego podana, żaden Akt publiczny, kontrakty, zaświadczenia, paszporty i t. p. (iak dawniey) przyiętemi nie będą, ważności swey mieć nie będą, i nawet przestępcy tychże ustaw, stęplowego papieru tyczących się, podług przepisow byłego rządu, karze pieniężney, w proporcyi wartości stępla podpadną.

Zaleca się przeto i nakazuie wszystkim Zwierzchnościom Dominikalnym i Magistratualnym, niemniey wszystkim Ferlegerom, aby u siebie składy onego iak nayrychley założyli, i w tey mierze do Administracyi wydziału skarbowego zgłaszali się, inaczey sami będą winni złym skutkom, któreby z powodu nieposłuszeństwa, lub opieszałości na siebie ściągnęli.

Dan w Krakowie na sessyi Administracyi rządowey z wydziału skarbowego d. 21 miesiąca Lipca 1809.

J. Seb. Dembowski Radca wydziału skarbowego.

Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.

O B Y W A T E L E!

Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego, przekonany, iż do dobroczynności zachęcać dosyć nie można, pomimo wyszłego pod dniem 28 t. m. od Wgo Josefa Puchalskiego Naczelnego urzędnika zdrowia armii Polskiey, Kawalera Legii honorowey obwieszczenia, wzywa was Obywatele! do znoszenia bandażow, szarpi i starego płotna dla opatrywania rannych, którzy na ofiarę oyczyznie, swoie ponieśli życie.

Piękna płci! Ty która z natury większe w udziale odebrałaś czucie, do Ciebie szczególniey wezwanie to się czyni, chciey na robienie bandażow, szarpi, zbywaiący po-

święcić czas, ełcey kawałki przechodzonego udzielić płotna. — Żołnierz bliznami okryty, będzie Ci miał wdzięczność, żeś mu iego zmnieyszyła i skróciła cierpienia, będzie ci ią miała oyczyzna, żeś iey walecznych wspierała synow.

Składki takowe odbierać będzie Kommissoryat ofiar patryotycznych w klasztorze XX. Piiarow z rana od 9tey do 11tey, po południu od 5tey do 7mey zasiadaiący, i ogłosi przez gazety imiona tych osob, które dobroczynnemi w tem się okażą względzie.

Dan w Krakowie d. 26 Lipca 1809.

Henryk Xżę Lubomirski, Urzędu Admi. Prezes.

Felix Grodzicki, Sekretarz Jen.

Z urzędu Administracyynego Cyrkułu Krakowskiego.

Końcem zmnieyszenia nacisku osob rożnych do urzędu administracyynego, i w celu prędszego expedyowania potrzebuiących paszportow, następuiący w wydawaniu tychże paszportow stanowi się na dal porządek:

1) Od dnia dzisieyszego ustanowione iest bioro paszportowe w magistracie Krakowskim, gdzie wydawane będą paszporta osobom tym, co z miasta Krakowa są mieszkańcy, lub iakim innym tytułem osiadli, tym co są na przedmieściach, i tym wszystkim, co pod władzą są i byli magistratu krakowskiego, naywięcey iednak na dni dwadzieścia. Takowe paszporta maią bydź W. Majorowi Oskierka, Komendantowi placu do wizowania przedstawione.

2) Wszystkie zaś takowe osoby żądaiące paszportow na Podgorze za most, lub w stronę ku granicy Szląska, do W go Pułkownika Zielińskiego, dozorcy woyskowego policyi, maią bydź odsyłane z zaświadczeniem, że są obywatele pod iurysdykcyą magistratu znaiomi, nie podeyrzani, i t. d. Takowe zaświadczenia W. Zieliński ma tylko moc podpisywać, i te będą iuż służyły za paszporta do wyyścia z kraiu przez forpoczty Polskie.

3) Dla pomnożenia intraty skarbu, każda osoba żądaiąca w magistracie paszportu, ma wprzod przyyść do kassy cyrkularney z gotowym paszportem lub świadectwem magistratualnym i zapłacić należytość od stępla (którego teraz braknie) i na tym będzie miała z kassy podpisane, że zapłaciła należytość, inaczey nie może mieć danego paszportu.

4) Ten sam porządek i moc zostawia się przy magistracie dla rzemieślnikow stąd wychodzących, dla mieszczan z innych miast i miasteczek tutay przybywaiących, iednak z wizą W. Oskierki, ieżeli się w klassie Art. 1, lub W. Zielińskiego, ieżeli są w klassie Art. 2.

5) Dla Obywateli zaś, duchowieństwa i wszystkich osob, do klassy mieszczan lub pospolstwa nie należących, wydawane będą paszporta z urzędu Administracyynego cyrkułu Krakowskiego; te iednak JW. Gubernatorowi Miasta do zawizowania maią bydź przedstawione, ieżeli takowe osoby za Wisłę, lub w stronę ku granicy Szląska paszporta biorą. — Dan na sessyi w Krakowie d. 26 Lipca 1809.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

Jenerał Gubernator Miasta Krakowa, Sokolnicki.

Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.

O K O L N I K.

Potrzeby woyska, walczącego o przywrocenie bytu oyczyznie, wymagaią iak nay-

spiesznieyszego opatrzenia. — Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego, wydawszy palety, przekonany ieſt, iż każdy obywatel ubiegać ſię będzie, o iak nayrychleysze doſtawienie wszyſtkich Artykułow żywności, temi zaleconych. Ninieyszym donosi, że każde Dominium Cyrkułu powinno było takowe palety odebrać, a ponieważ pierwszych paletow 19 t. m. datowanych rozesłanych kursoryami, ſuskutecznione nie było, przeto w mniemaniu, iż niektore Dominia takowych mogły nie odebrać, niniéyszem zaleca ſię, aby w przeciągu 24 godzin, dupplikat w urzędzie Administracyi cyrk: żądały i w podobnymże terminie one uskuteczniły, gdyż ieżeli urząd Administracyyny w mniemaniu wzwyż wyrażonym Exekucyą dotąd wſtrzymał, sądzi, że ieſt iego obowiązkiem, oſtrzedz, iż opieszali, nietylko ściągną na ſiebie surową woyskową exekucyą paletami zagrożoną, lecz nadto za oziębłych i obojętnych na dobro publiczne uważanemi będą, i za takowych publiczności podani zoſtaną. Spodziewa ſię iednak urząd Administracyyny, iż do użycia sposobu tak hańbiącego ducha obywatelskiego ſnie będzie przymuszony, łożąc ſtarania i prace, aby rozkład był naysprawiedliwszy. Oſtrzega iż nienależy wydawać żywności na woysko, tylko za drukowanemi paletami, a gdyby w konieczney potrzebie, przez wyższych Kommendantow woyskowych było co wzięt go za przyzwoitemi kwitami, takowe gdy będą wizowane przez W. Ordonatora woyska, do kontroli tuteyszego urzędu przyiętemi zoſtaną, a w ten czas Dominium od przyſtawienia do magazynow odebrawszy contra-rewers, na kwit złożony uwolnione zoſtanie, a gdy więcey wyda w proporcyą nad inne Dominia, to ſię dla uprawnienia kwitow, do Kommiſſyi likwidacyyney uda, z którey zapewne w naſtępnym czaſie koekwacya wyniknie, żeby wszyscy obywatele rownych doznaiąc ciężarow, w przyszłości też rownemi cieszyli ſię swobodami.

Dan w Krakowie d. 27 Lipca 1809.

Z Urzędu Administracyynego Cyrkułu Krakowskiego.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.
Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.
Jozef Wodzicki, Radzca Wydziału Intereſsow wewnętrznych.

Dwudzieſty piąty Biuletyn.

W Wolkersdorf d. 8 Lipca.

Roboty Jenerała Hrabiego Bertrand i zoſtaiącego pod iego rozkazami korpusu uczyniły nas na początku ieszcze tego ſmieſiąca zupełnie panami Dunaiu. J. C. K. Mość poſtanowił przeprawić natychmiaſt woysko Francuzkie na wyspę Lobau, obeyśdź Auſtryakow i ſtoczyć z niemi powszechną bitwę; lecz to nie naſtąpiło dla tego, że ſtanowisko woyska Francuzkiego w Wiedniu nie byłoby naypięknieysze, bo będąc panem całego brzegu lewego Dunaiu, Auſtryi i większey części Węgier, miało wszyſtkiego podoſtatkiem. Jeżeli zaś zachodziła iaka trudność w doſtaniu żywności w Wiedniu, tedy a pochodziła z złego urządzenia i niektórych przeszkod, ktore muſiały ſię naturalnie znaleśćż w kraiu, gdzie handel zboża był wyłącznym przywileiem rządu. Lecz dla czegoż miano zoſtać oddzielonem od nieprzyiacielskiego woyska kanałem od 3 do 400 sążni, kiedy wszyſtkie sposoby do przebycia go były poczynione i zapewnione? Upoważnionoby tylko przez to potwarze które nieprzyiaciel tak obficie rozpuszczał w swoim kraiu i w ościennych pańſtwach. Zdarzenie pod Eſslingen zoſtałyby-

były wątpliwe; upoważnionoby przez to domysł, że stan obu woysk, lubo bardzo się odsiebie rożnił, był iednakowy, bo iedno ożywione i umocnionej było ciągłemi pomyślnościami i zwycięztwami, a 2gie zniechęcone pamiętnym odporem.

Wszystkie doniesienia od woyska Austryackiego zapewniały, że iest bardzo mocne, że pomnożyło się licznemi odwodami, rekrutem z Morawii i Węgier i milicyami z wszystkich prowincyy. Opatrzyło w konie swą jazdę przez rekwizycye z wszystkich cyrkułow i potroiło swą artyleryą przez wybranie koni i wozow z Morawii, Czech i Węgier. Dla obwarowania swoiego stanowiska, porobili jenerałowie Austryaccy nowe szańce, którego prawe skrzydło opierało się o Gross-Aspern, a lewe o Enzersdorf. Wsie Aspern, Efslingen i Enzersdorf, iako też przedziały pomiędzy niemi, obwarowane były palisadami, koszami i redutami, które zasłaniały przeszło 150 dział wzięte z twierdz Czeskich i Morawskich. Nie myślano wcale, ażeby Cesarz przy swoim doświadczeniu potrafił uderzyć na szańce bronione od 200,000 woyska częścią liniiowego i milicyy, częścią insurrekcyynego, i od 8 do 900 dział. Zdawało się daleko dogodnieyszą rzeczą zarzucić ieszcze mosty o kilka mil niżey, i uczynić przez to przygotowania nieprzyiaciela nieużytecznemi. Lecz w ostatnim przypadku nie wiedziano iakby zaradzić zdarzeniom, które stały się iuż raz dla woyska okropnemi i iakby w 3 lub 4 dniach przyprowadzić rzeczy do tego stanu, ażeby zapewnione bydź mogły nowe mosty przeciw palnem machinom nieprzyiaciela.

Z drugiey strony stał Cesarz spokoynie. Na wyspie Lobau widziano powstaiący szaniec za szańcem i postawianych w temże mieyscu kilkanaście mostow ubezpieczonych wielu rzędami palisadow.

Stanowisko to woyska Francuzkiego pomiędzy dwiema wielkiemi przeszkodami nie uszło wcale oka nieprzyiaciela. Znał on dobrze, iż liczne iego i mało ćwiczone woysko wystawiało się na oczewiste niebezpieczeństwo, gdyby się miało tylko mieć obronnie, ale razem sądził niepodobieństwem, ażeby go można wyruszyć z środkowego iego stanowiska, które zasłaniało Czechy, Morawiią i część Węgier. Rzeczone stanowisko nie zasłaniało w prawdzie Wiednia i Francuzi byli panami tey stolicy; lecz stanowisko to czyniło poniekąd Wiedniowi przeszkodę, ponieważ Austryacy posiadali ieden brzeg Dunaiu i nie dopuszczali dowozu żywności do tego wielkiego miasta.

Takie były nadzieie, obawy i cel rozmowy obu woysk, gdy d. 1 Lipca o godzinie 4 z rana założył Cesarz główną swoią kwaterę na wyspie Lobau, którey indzynierowie nadali iuż byli nazwisko wyspy Napoleona. Wysepka, którey dano nazwisko Xcia Montebello, i która górowała nad Enzersdorf, osadzona była 10 moździerzami i 20 działami 18to funtowemi.

Inna wyspa Hiszpańską nazwana osadzona była 6ciu dwunastofuntowemi działami i 4 moździerzami. Pomiędzy temi dwiema wyspami usypano rowney wielkości, iak na wyspie Montebello, batteryą, która sięgała podobnież do Enzersdorf. Te 64 dział przeznaczone iedynie były na zniszczenie w przeciągu 2ch godzin miasteczka Enzersdorf, wypędzenia z niego nieprzyiaciela i zepsucie założonych tam przez niego szańcow. Zrobiona batterya z 4 moździerzy, 10 dział dwunastofuntowych i 12 sześciofuntowych na wyspie Alexandrowskiey oczyścić miała równiny i zasłonić zarzucenie naszych mostow.

D. 2 Adjutant Xcia Riwoli (Marszałka Masseny) udał się z 500 woltyżerami na wy-

spę Młyńską i opanował ią. Obwarowano tę wyspę i za pomocą mostu zrobiono kommunikacyą z lewym brzegiem Dunaiu; z przodu zrobiono małą fleszę, którą nazwano małą redutą. W wieczor, reduty w Esslingen postrzegłszy, że to będzie pierwsza batterya, która będzie do nich strzelać, zaczęły żywo ognia dawać. Właśnie też to miano na celu odbieraiąc tę wyspę; chciano w to mieysce ściągnąć uwagę nieprzyiaciela, ażeby ią odwrocić od prawdziwego mieysca działania.

Przeprawa za odnogę Dunaiu z wyspy Lobau.

D. 4 o godzinie 10 w wieczor rozkazał Jenerał Oudinot wsiąść 1500 woltyżerom, pod dowodztwem Jenerała Conroux, na statki; zasłaniał ich Pułkownik Bast 10 armatnemi łodziami i wysadził ich za małą odnogę wyspy Lobau. Batterye nieprzyiacielskie w krotce zniesione zostały, i wyparty był z lasu do wsi Mühleten.

O godzinie 11 batterye wystawione przeciw Enzersdorf, odebrały rozkaz rozpocząć ogień. Haubice obrociły nieszczęśliwe to miasteczko w pyrzynę i nie wyszło pół godziny ucissyły się nieprzyiacielskie batterye.

Dyrektor sprzętow mostowych, szef batalionu Dessailes i szef marynarki, zarzucił na odnodze wyspy Alexandrowskiey most 80 sążni długi z iedney sztuki.

Pułkownik St. Croix, adjutant Xcia Riwoli, puścił się z 2500 ludzi na łodziach i wysiadł na lewy brzeg Dunaiu.

Most z iedney sztuki, pierwszy tego gatunku, zarzucony w 5 prawie minutach został, i przeszłaj po nim szybko piechota.

Kapitan Bazelle zarzucił w półtory godziny most statkowy, a Kapitan Peyerimoffe most tratwowy w 2 godzinach

I tak o godzinie 2 z rana woysko miało 4 mosty na Dunaiu; prawe skrzydło stanęło o 1500 sążni poniżey Enzersdorfu zasłonione batteryami, a lewe na przeciw Wittau. Korpus Xcia Riwoli stanowił lewe, korpus Jenerała Oudinot środek, a korpus Xcia Auerstaedt (Marszałka Davoust) lewe skrzydło. Korpusy Xcia Ponte-Corvo, Wicekrola Włoskiego i Xcia Raguzy, (Marmont) gwardya i kiryssierowie stanowiły drugą liniią i odwod. Ciemność nocy, nieznośna błyskawica i deszcz wielki czyniły tę noc rownie okropną, ile była pomyślną dla woyska Francuzkiego i okryć go miała chwałą.

D. 5 rowno z świtem każdy postrzegał iaki był plan Cesarza, który znaydował się na ow czas z woyskiem swoim w szyku do bitwy na końcu lewego skrzydła nieprzyiacielskiego; obszedłszy zaś iego oszańcowany oboz, zrobił iego prace nieużytecznemi i przymusił Austryakow do wyruszenia z swoiego stanowiska i stoczenia bitwy w sprzyiaiącey dla Cesarza okolicy. Wielkie to pytanie w krotce rozwiązane zostało, i bez przebycia Dunaiu, w innem mieyscu bez szańcow, przymuszono nieprzyiaciela do potykania się o trzy ćwierci mili od swoich redut; przewidziano na ow czas naywiększe i nayszczęśliwsze wypadki dla woyska Francuzkiego.

O godzinie 8 z rana batterye, które dawały ognia do Enzersdorf, zrobiły tak dobry skutek, iż nieprzyiaciel przestał na osadzeniu tego miasteczka 4 batalionami. Xżę Riwoli posłał tam pierwszego swoiego Adjutanta St. Croix, który opanował go bez wielkiego oporu i zabrał w niewolą co tylko mogło się tam znaydować woyska.

Hrabia Oudinot otoczył zamek Sachsengang, który nieprzyiaciel był obwarował, przymusił 900 ludzi, którzy go bronili, do złożenia broni i zdobył 12 dział.

Cesarz rozkazał na ow czas rozwinąć ſię całemu woysku na wielkiey rowninie Enzersdorf.

Bitwa przy Enzersdorf.

Nieprzyiaciel, ktory czekał ſię na swoich planach, wyszedł w przeciągu tego czasu cokolwiek z swego zadziwienia i uſiłował zapewnić sobie nieiakie korzyści na nowym placu boiu. Wysłał w tym celu kilka kolumn piechoty, znaczną liczbę dział i całą swoią jazdę tak liniową, iako też insurekcyyną, dla uderzenia, ieżeli można na prawe skrzydło Francuzkie, i zaiął tym końcem wieś Rutzendorf. Cesarz rozkazał Hrabiemu Oudinot opanować tę wieś, a Xciu Auerſtaedt ſtanąć po prawey ſtronie Rutzendorf, w celu uderzenia na głowną kwaterę Arcy Xcia Karola, posuwaiąc ſię zawsze od prawey ku lewey ſtronie.

Od południa aż do godziny 9 w wieczor czyniono poruszenia w tey obszerney rowninie, zięto wszyſtkie wſie, a zbliżywszy ſię do wzgorkow oszańcowanego obozu, ſtały one ſię niby czarodzieyską ſztuką w nasze ręce. Xżę Riwoli rozkazał ie osadzić bez doznania oporu. Tym sposobem opanowaliśmy szańca pod Eſſingen i Groſs Aspern, i czterdzieſto dniowe prace nieprzyiaciela zrobione dla niego nieużytecznemi zoſtały. W Raſschdorf, ktore Xżę Ponte Corvo kazał Saſſom attakować i opanować, czynił nieprzyiaciel nieiaki odpor. Ścigany był w swey ucieczce i zniszczony przez przewyższaiący nasz ogień. Obszerne pole bitwy okryte zoſtało iego trupami.

Bitwa przy Wagram.

Przeſtraszony nieprzyiaciel poſtępami woyska Francuzkiego i wielkiemi korzyściami, ktore prawie bez natężenia otrzymało, wyruszył z wszyſtkiemi swoiemi woyskami i zaiął o godzinie 6 w wieczor naſtępuiące ſtanowisko: prawe iego skrzydło rozciągało ſię od Stadlau do Gernsdorf, środek od Gernsdorf do Wagram, a lewe skrzydło od Wagram do Neüſiedel. Lewe skrzydło woyska Francuzkiego znaydowało ſię w Groſſ-Aspern, środek w Raschdorf, a prawe w Glinzendorf. Woysko znaydowało ſię w tem ſtanowisku przy nadchodzącey nocy i gotować mu ſię wypadało do wielkiey bitwy nazaiutrz; lecz unikniono iey przez opanowanie nieprzyiacielskiego ſtanowiska i zniszczenie iego planu przez zaięcie w nocy wſi Wagram; bo obszerna iego linia przełamana na ow czas iednym zamachem przez odmianę placu bitwy, wyſtawiała na obłąkanie bez planu rozmite iego korpusy i bez wielkiey trudności można ie było wnet pokonać.

Wagram zoſtało attakowane; woyska nasze opanowały tę wieś; lecz kolumna Sassow i kolumna Francuzow wzięły ſię pod czas ciemney nocy za nieprzyiacielskie woyska i działanie nie doszło do skutku.

Sposobiono ſię na ow czas do bitwy przy Wagram. Zdaie ſię, że rozporządzenia Jenerałow Francuzkich i Auſtryackich zupełnie iedne drugim ſię sprzeciwiały. Cesarz przepędził całą noc na połączeniu ſił swoich w środkowym punkcie, gdzie znaydował ſię osobiście na wyſtrzał z działa od Wagram. W tym celu udał ſię Xżę Riwoli na lewą ſtronę Aderklau, nie zoſtawiwszy w Aspern tylko iedną dywizyą z rozkazem cofnienia ſię w przypadku potrzeby na wyspę Lobau. Xżę Auerſtaedt odebrał rozkaz udania ſię naprzod za wieś Groſshofen, ażeby ſię zbliżył ku środkowi. Jenerał Auſtryacki osłabił przeciwnie swoy środek, dla zmocnienia skrzydeł, ktorem nową nadał rozciągłość.

D. 6 rowno z świtem Xżę Ponte-Corvo

ał prawe skrzydło; Xżę Riwoli stanął w drugiey za nim linii. Wicekról Włoski łączył te korpusy i środek, gdzie korpus Hrabiego Oudinota, Xcia Raguzy, gwardya i dywizye kirysserow formowały 7 do 8 liniy. Xżę Auerstaedt zbliżył się z prawego skrzydła do środka. Nieprzyiaciel przeciwnie kazał poyśdź korpusowi Jenerała Bellegarde do Radlau, korpusy Kollowrata, Lichtensteina i Müllera złączyły się z lewem skrzydłem w Neüsiedel, gdzie korpus Rosenberga i korpus Xcia Auerstaedt spotkały się przez uboczne poruszenie i dały znak do rozprawy.

Cesarz udał się natychmiast w to mieysce, kazał zmocnić Xcia Auerstaedt dywizyą kirysserow Xcia Padwy i czynić z boku przeciw korpusowi Rosenberga batteryi z 12 dział dywizyi Jenerała Hrabiego Nansouty. Nie wyszło 3 kwandransy, a piękny korpus Xcia Auerstaedt przełamał korpus Rosenberga i wyparł go za Neüssiedel, zadawszy mu wielką klęskę.

Gdy się to działo, strzelanie z dział rozciągnęło się na całey linii, i coraz bardziey rozwiiały się nieprzyiacielskie rozporządzenia. Całe lewe swoie skrzydło osadził artyleryą, i wierzyć należało, iż Jenerał Austryacki nie walczył dla odniesienia zwycięstwa, ale myślał tylko o sposobach korzystania z niego Te rozporządzenia tak się bydź zdawały nierozsądne, iż myślano, że ukrywaią iakowe zasadzki, i z tego powodu wstrzymał się Cesarz czas nieiaki z małemi swoiemi rozporządzeniami, które potrzebne były dla zniszczenia nieprzyiacielskich i zwrócenia ich przeciw niemu.

Rozkazał Xciu Riwoli uderzyć na wieś zaiętą przez nieprzyiaciela, która przeszkadzała cokolwiek końcowi środka woyska. Xciu Auerstaedt dał rozkaz, aby zaiął stanowisko Neüsiedel i posuwał się ztamtąd ku Wagram; Xciu Raguzy i Jenerałowi Macdonald rozkazał złączyć się w kolumnę i opanować Wagram w tym samem czasie, kiedy Xiążę Auerstaedt naprzod postępował.

W przeciągu tego czasu doniesiono, że nieprzyiaciel attakuie wieś z zapalczywością, którą Xżę Riwoli opanował, że nasze lewe skrzydło otoczone iest na 3000 sążni, że słychać iuż żywe z dział strzelanie w Grofs-Aspern, i że cała przestrzeń między Grofs-Aspern i Wagram zdaie się bydź zaięta liczną artyleryi linią. Doniesienia te nie podpadały wątpliwości.

Cesarz rozkazał zaraz Jenerałowi Macdonald, aby przemienił na kolumnę attaku dywizye Broussier i Lamarque. Kazał ie wesprzyć dywizyą Jenerała Nansouty, gwardyą konną i 40 działami od rożnych korpusow. Jenerał Hrabia Lauriston stanął na czele z 100 dział złożoney batteryi, postąpił kłosem przeciw nieprzyiacielowi, zbliżył się bez dania ognia na pół wystrzału, zaczął potężnie strzelać, uciszył ogień nieprzyiacielski i roznosił śmierć w iego szeregach. Jenerał Macdonald postąpił potem bliżey przeciw nieprzyiacielowi, którego Jenerał dywizyi Reille wspierał z brygadą fizylierow i strzelcow gwardyi. Gwardya odmieniła potem front, ażeby attak ten uczynić nieomylnym. W mgnieniu oka środek nieprzyiacielski ut[illegible] na milę ziemi. Skrzydło iego przestraszone niebespieczeństwem swoiego położenia, cofało się z pośpiechem. Xżę Riwoli uderzył na ow czas na nie z przodu. W czasie, kiedy ucieczka środka rozszerzała postrach i przymusiła prawe skrzydło do poruszenia, uderzył na nie i otoczył go Xiążę Auerstaedt, który opanował Neüsiedel, wszedł na górę i udał się przeciw

Wagram. Dywizya Jenerałow Broussier i i Gudin okryły się sławą.

Nie była ieszcze iak godzina 10 z rana, a bystrego oka ludzie widzieli iuż, że stan rzeczy był zadecydowany i zwycięztwo było przy naszey stronie.

W południe Hrabia Oudinot poszedł przeciw Wagram, dla wsparcia attaku Xcia Auerstaedt. Udał się attak i to stanowisko opanowane zostało. Od godziny 10 nie bił się nieprzyiaciel, iak tylko dla swego cofania; uskuteczniał go widocznie i w nieporządku od południa, i na długi czas przed wieczorem nie widać iuż było nigdzie nieprzyiaciela. Lewe nasze skrzydło stało od Jetelsdorf ku Ebersdorf, środek w Ebersdorf, a jazda prawego naszego skrzydła w Schönkirchen.

D. 7 rowno z świtem ruszyło woysko w drogę, udało się do Kornenburga i Wolkersdorf i stanęło w Nikolsburgu. Nieprzyiaciel oderznięty od Węgier i od Morawii, przyciśniony został do Czech.

Oto opis bitwy przy Wagram, bitwy stanowiącey i nazawsze pamiętney, w którey biło się 300 do 400,000 woyska, z 1200 do 1500 dział, za wielki interess na wyszukanym i umocnionem od nieprzyiaciela przez kilka miesięcy placu bitwy. Dziesięć chorągwi, 40 dział, 20,000 jeńcow, pomiędzy któremi znayduie się 3 do 400 officerow i znaczna liczba jenerałow, pułkowników i majorow, są trofeami tego zwycięztwa. Mieysca bitwy zasłane są trupami, pomiędzy któremi znaleziono ciała wielu jenerałow, między innemi Jenerała Normann, rodem Francuza i zdraycę względem swey oyczyzny, który użył przeciw niey swoich talentow.

Wszyscy nieprzyiaciela ranieni ludzie dostali się w nasze ręce. Ci, których uniosł na początku bitwy, znalezionemi zostali w pobliskich wsiach. Rachować można, iż wypadek tey bitwy osłabił woysko Austryackie naymniey o 60,000 ludzi.

Strata nasza iest znaczna; rachuią, iż mamy do 1500 ludzi zabitych, a 3 do 4000 ranionych.

Pod Xciem Istryi (Marszałkiem Bessieres) ubiła kula działowa konia w tey właśnie chwili, kiedy nakazał uderzyć jazdzie na nieprzyiaciela; kula przeszła około siodła i drasnęła go cokolwiek w udo.

Jenerał dywizyi Lasalle zabity od kuli został; był to officer naywiększych zasług i ieden z naylepszych jenerałow lekkiey konnicy.

Jenerał Bawarski Wrede, Jenerałowie Peras, Grenier, Vignoll, Sahuc i Defrance są ranionemi. Pułkownik Xżę Aldobrandini odebrał postrzał w rękę; Majorowie strzelcow gwardyi Dumesnil i Corbineau i Pułkownik St. Croix są także ranionemi. Dowodzący adjutant Duprat zabity został. Pułkownik 9go regimentu piechoty poległ na placu bitwy; regiment zaś iego okrył się sławą.

Głowny sztab trudni się wyrachowaniem naszey straty.

Osobliwsza w wielkiey tey bitwie zaszła okoliczność, że ostatnie kolomny od strony Wiednia, nie były iak 1200 sążni od tey stolicy oddalone. Liczna iey ludność zapełniała wieże, dachy i wzgorki przypatruiąc się wielkiemu temu widowisku.

Cesarz Austryacki opuścił d. 6 o godzinie 5 z rana Wolkersdorf; wyszedł na ieden zamek, z którego mogł widzieć plac boiu; zabawił tam do południa, potem nagle odiechał.

Głowna kwatera Francuzka przybyła d. 7 z rana do Wolkersdorf.

DODATEK

DO Nru. 62.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srodę Dnia 2. Sierpna 1809.

Kommissya wyznaczona do odbierania ofiar patryotycznych, podaie do wiadomości publiczney, iż następuiące odebrała ofiary:

	w Bankocetlach zł. Pol.—
1. Od Anonima przez ręce JW. Marcina Badeniego . . .	40,000.
2. W. Kapitan Tadeusz Kamiński, . Tenże pistoletow parę.	200.
3. WJX. Skurkowski, Kanonik Kra. ezer. sztuk 15 i talarami. rublami sztuk 18 czyli z.p. 138 gr. 10.	
4. Od Anonima przez ręce WJP. Zarzeckiego, . . .	2000.
5. Od Anonima przez ręce WJ. Mieroszewskiego Administratora .	200.
6. Od JW. JX. Sołtyka, Referendarza ofiarowane na lazaret .	2000
7. Od Prześwietney Kapituły Krak. ofiarowane na lazaret przez ręce W.JX. Dubieckiego, Kanonika i Prokuratora teyże Kapituły .	4000.
8. Od zgromadzenia JJXX. Missyonarzy, dwa kawałki srebra stopionego proby 11 ważące grzy. 15.	
9. Od JW. Ignacego Stadnickiego, koni do furgonu z zaprzęgiem sztuk 4.	

Jozef Wielowieyski.

Uwiadomia się Prześwietną Publiczność.

Oddane mi iest z biora W. Maiora Oskierki Kommendanta placu miasta Krakowa, Kawalera tak legii honorowey, iako i Krzyża woyskowego Polskiego na ofiarę lazaretow 10 dukatow w złocie i 100 ryń. w papierach.

JM. Xiądz Mikołay Janowski, Prowincyał zakonu Franciszkańskiego w Krakowie powodowany patryotyzmem i ludzkością złożył 25 ryń. w bankocetlach w dobrowolney ofierze, dla pleyzerowanych i chorych w lazaretach Krakowskich.

Od Xiędza Szymona Maiewskiego Plebana Pateszniekiego, i iego parafianow złożono na lazaret zł. ryń. 150.

Ten cnotliwy uczynek godny poszanowania. Uwielbiaiąc imieniem cierpiącey ludzkoś i mam honor złożyć podziękowanie.

J. Puchalski, Dyrektor Jeneralny Lazaretow Polskich Kawaler Legii honorowey.

OBWIESZCZENIE.

Urząd Administracyyny Cyrkułu Krakowskiego znaiąc gorliwość obywatelow, i chęci szczere poświęcenia części maiątku na potrzeby powstaiącey oyczyzny, ustanowił Kommissoryat ofiar z trzech osób złożony, a te są Ignacy Wielopolski, Stanisław Wodzicki i Jozef Wielowieyski, który to Kommissoryat na odbierane ofiary kwity wydawać, a od czasu do czasu imiona dobroczynnych obywateli (wyiąwszy tych, którzy utaionemi bydź będą chcieli,) do publiczney poda wiadomości. Do składki tych offiar wyznacza się klasztor XX. Piarow, gdzie z rana od 9 do 11tey, po południu od 5 do 7mey iednego z pomienionych Kommissarzy znaleść będzie można.

Obywatele! Nie iest dosyć życzyć sobie bytu oyczyzny, potrzeba w skutkach to okazać, bo powstaiąca z gruzow oyczyzna, bo cierpiąca ludzkość, bez ofiar obeyśdź się nie mogą. — Uwiadomia się przytym publiczność, że ieden wspaniały obywatel, któren przez skromność utaionym bydź chciał, już summę zł. pol. 40,000 dla dobra oyczyzny złożył.

W Krakowie dnia 23 Lipca 1809.

Henryk Xżę Lubomirski, Prezes.

Felix Grodzicki, Sekretarz Jeneralny.

Dwudziesty szosty Biuletyn.

W Wolkersdorf d. 12. Lipca.

D. 10go Lipca Xżę Riwoli pobił przed Hollabrunn tylną straż nieprzyiacielską.

Tegoż samego dnia w południe, przybywszy Xżę Raguzy na wzgórki będące naprzeciwko Znaym, uyrzał sprzęty i artylleryą nieprzyiacielską, które ciągnęły ku Czechom. Jenerał Bellegarde napisał do niego, iż Xiążę Jan Lichtenstein poiechał do Cesarza Napoleona z zleceniem od Monarchy swoiego starania się o pokoy, i z tego powodu upraszał o zawieszenie broni. Odpowiedział Xżę Raguzy, iż nie iest w mocy iego przychylić się do tey prozby, lecz o tem Cesarzowi doniesie. Tymczasem uderzył na nieprzyiaciela, opanował piękne iego stanowisko, zabrał jeńcow i zdobył chorągwie.

Tegoż samego dnia z rana, Xżę Auerstädt przeprawił się przez Taya, naprzeciwko Nikolsburg, a Jenerał Grouchy pobił tylną straż korpusu Xcia Rozenberg, i zabrał mu 450 jeńcow z regimentu Xcia Karola.

D. 11 w południe przybył Cesarz naprzeciwko Znaym; zaczęła się bitwa, Xżę Raguzy obszedł miasto, a Xżę Riwoli opanował most, i zaiął fabrykę tabaki. W rozmaitych utarczkach tego dnia, zabraliśmy 3000 jeńcow, dwie chorągwie i trzy działa. Jenerał Bruyeres, officer wiele po sobie obiecuiący, został ranionym. Jenerał ten pięknie się popisał z 10tym regimentem kiryssyerow.

Uwiadomiony Cesarz, iż wysłany do niego Xżę Lichtenstein, przybył do stanowisk naszych, kazał zaniechać strzelania. Zawieszenie broni (wiadome iuż) zostało podpisane o północy u Xcia Neufchatelskiego. Xżę Lichtenstein był dnia dalszeyszego o godzinie 2giey po połnocy przestawionym Cesarzowi Jegomości w namiocie iego.

Z Paryża d. 14. Lipca.

Jenerał Macdonald mianowany został od J. C. K. Mci marszałkiem państwa.

P. de la Riboissire, Paż Cesarza; przywiozł Xciu Arcykanclerzowi wiadomość o zwycięztwie przy Wagram. Przeieżdżał przez Plombieres, dla uwiadomienia o tem Nayiaśnieyszey Cesarzowey.

Listy z Genui i Marsylii donoszą, iż rząd Algierski na poduszczenie Anglikow, żą-

dał od P. Tainville, jeneralnego konsula Francuzkiego, rocznego haraczu. Na odpowiedź Francuzkiego agenta, że Francya dawno się iuż wyłamała z tak sromotnego haraczu, i nie ma rząd prawa go żądać, kazał Dey Francuzkiego konsula aresztować. Podług tychże listow włożono tymczasowo w portach Francuzkich i Włoskich embargo na okręty i własność poddanych Algierskich, ażeby służyła w zakład własności Francuzow, znayduiącey się w portach Algierskich.

Kwota publicznych wydatkow w Anglii w czasie ukończonych teraz 6 lat woyny, wynosi do 8710 milionow frankow.

Monitor podaie następuiącą wiadomość o oblężeniu Girony w Hiszpanii:

" Attak przeciw szańcowi Montjoui, który uważany bydź może iako cytadela Girony, rozpoczął się po wzięciu 3 redut, które go broniły. Pommo przeszkod z położenia mieyscowego, które iest wszędzie skaliste, a zatem niedogodne dla działań, zrobiono iednak d. 25 Czerwca moździerzową batteryą. Z dwoch innych batteryy działowych zaczęto d. 26 ognia dawać, i pracuią z pośpiechem nad batteryą do wyłomu. Deszcze, które od kilku dni panuią, spoźniły iey ukończenie, spodziewaią się iednak, że będzie do 5 Lipca gotowa. Wyłom zrobiony zostanie w dwa razy 24 godzin, i na ow czas musi poddanie się zaraz w iednym lub drugim sposobie nastąpić. Jak skoro Montjoui będzie w naszych ręku, tedy można Gironę uważać za opanowaną, co także potwierdzaią przeięte z twierdzy listy do Jenerała Blake. Żądaią w nich od niego pomocy, którey on im dać nie może, iak widać z rapportu Jenerała Suchet do ministra woyny.,

Daley zawiera Monitor, co następuie:

" Od dawnego czasu wstrzymywany iest w górach Sierra Morena korpus powstańcow przez stoiący nad rzeką Gwadianą 4ty korpus Jenerała Sebastyani. Nadaremnie podawał rzeczony jenerał powstańcom sposobność do wyruszenia a pomiędzy skał, chcąc ich na równiny wyciągnąć, bo ci przestawali tylko na napadaniu naszych placowek i zaraz pomiędzy skały wracali. Nakoniec chcąc wpoić więcey w nich ufności, poszedł Jenerał Sebastyani za rzekę Gwadianę i cofnął się do Consuegra. Nieprzyiaciel ośmielony tem wstecznem poruszeniem, wyszedł przecie z Sierra Morena, i udał się nad rzekę Gwadiana, za którą potem przeszedł, dla zbliżenia się do korpusu Sebastyaniego. Król, który cały ten obrot przygotował, wyiechał d. 22 Czerwca z Madrytu, otoczony gwardyą i iedną brygadą dywizyi Jenerała Dessolles. J. K. Mość udał się przez Illescas, Toledo i Mora do Consuegra, skąd 4ty korpus zaczął znowu naprzod postępować. Idąc za temi poruszeniami, założył Król d. 28 główną swoią kwaterę w Villa Rubia de los Ojos. Nieprzyiacielski oddział znaydował się przed dwiema dniami w tem mieyscu, ale nie doczekał woysk naszych. Zaledwo dowiedzieli się powstańcy o przybyciu Króla do Consuegra, opuścili zaraz Villa Rubia i w naywiększym nieporządku cofnęli się za Gwadianę. D. 29 Czerwca udał się Król do Daymiel, gdzie główną założył kwaterę. Gdy nadeszły koniecznie potrzebne posiłki, nakazał J. K. Mość powszechne nazaiutrz poruszenie. Przelękniony nieprzyiaciel uciekł nazad w skały Sierra Morena, nigdzie nie dotrzymaiąc placu. Ponieważ dłuższe bawienie Króla w El-Moral, gdzie d. 30 Czerwca miał główną swoią kwaterę, byłoby bez żadnego użytku, powrocił zatem do Toledo, a 4ty korpus zaiął znowu przy Consuegra stanowisko, gdzie nietylko łatwi

dostać żywności, ale nawet dogodnem iest mieyscem dla dalszych działań.

Z Kassel d. 16 Lipca,

Woysko J. K. Mci udało się ku Frankonii; główna kwatera znayduie się w Erfurcie, a tu zapowiedziano przybycie 3000 Sassow. Może idą nad morze lub Wezerę.

Od brzegow Menu d. 16. Lipca

Przez Augszburg przebyło 600 Francuzkich maytkow, którzy z Boulogne aż do Wiednia iadą na wozach.

Korpus woyska z 6000 ludzi złożony, idący od Ingolstadtu, złączył się z woyskiem Xcia Abrantu.

Z Monachium d. 11. Lipca.

Narodowa nasza gazeta zawiera następujący artykuł:

"Zupełne zwycięztwo odniesione nad Austryackim woyskiem d. 5, 6 i 7 Lipca, przypisać znown należy przewyższaiącemu gieniuszowi Cesarza Napoleona, gdyż tak kierował poruszeniami woyska, iż z małą stratą ludzi woysko Austryackie przymuszone zostało ustąpić z swego stanowiska, które sądziło za niedobyte. Rzucili się potem na nie Francuzi i zupełnie ie pobili. Cała Morawia i Czechy są teraz dla zwycięzcy otwarte. Druga dywizya Bawarskiego woyska pod Jenerałem, Baronem Wrede, przyłożyła się także chwalebnie do zwycięstwa. Po przybyciu d. 5 do Wiednia, poszła za Dunay i należała do bitwy. Pod Jenerałem Wrede zabity nayprzod koń został, potem sam lekko kulą w bok był raniony, ale przecię nie niebezpiecznie. Gdy kazał się odnieść z placu bitwy, zachęcał iescze woyska do potykania się walecznie. Mowią, że d. 5 i 6 pomiędzy innemi raniony także iest Arcy Xżę Ludwik.,,

CENA ZBOŻ

Na targu w Krakowie d. 1 *Sierpnia* 1809.

Korzec Pszenicy	- - zł. pol.	42	do	48.
— Zyta	- - - - - — —	37	—	40.
— Jęczmienia	- - - - — —	29	—	32.
— Owsa	- - - - - — —	34	—	36.
— Grochu	- - - - - — —	28	—	32.
— Kaszy iaglaney	- - — —	72	—	80

DONIESIENIA.

Niżey podpisany Komornik sądowy czyni wiadomo: iż stosownie do rezolucyi W. Sądu Szlacheckiego Krakowskiego dnia 2go Maja 1809 do Nru 6381 wydaney, rzeczy po niegdy W. Jmć Xiędzu Jakubie Kmicie Plebanie w Chechle pozostałe, iako to: faians, szkło rożne, cyna, miedz, suknie, bielizna, rożna pościel, sprzęt rożny domowy to iest: stoły, stołki, zwierciadła, biorka, krzesełka i inne: toż żelazo, powozy i Xiążki i to dnia 7go Sierpnia b. r. na gruncie Plebanii w Chechle przez publiczną do ukończenia teyże sprzedawane zostaną.

Dan w Krakowie dnia 26 Lipca 1809.

Szymon Przedpełski, Komornik Sądowy K.

Dworek nad Wisłą podmurowany z placem i szopą na skład węgli pod Nrem 268 z tey strony rogatek, w okręgu Zwierzynieckim, iest każdego czasu za pomierną cenę do sprzedania. Dowiedzieć się można o cenie u gospodarza kamienicy pod Nrem 405 na ulicy Sławkowskiey.

J. Pani de Lefebure uwiadomia Prześwietną Publiczność, że od dnia 1go Augusta roku bieżącego Panienki szlacheckie chcące się uczyć Francuzkiego języka i innych potrzebnych umieiętności, przyymować będzie. Panienki, które u niey będą stać zapłacą 90 czer. zł. rocznie, te zaś, które tylko chodzić będą na lekcye, zapłacą na miesiąc 2 czer. zł. Pomieszkanie wyżey wyrażone Pani Lefebure iest w Krakowie na Wislny ulicy pod Nrem 268 na pierwszym piętrze.